

GÜZELI

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2006. október 26.\*

A C-4/05. sz. ügyben,

az EK 234. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Verwaltungsgericht Aachen (Németország) a Bírósághoz 2005. január 6-án érkezett, 2004. december 29-i határozatával terjesztett elő az előtte

**Hasan Güzeli**

és

**az Oberbürgermeister der Stadt Aachen**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: P. Jann tanácselnök, K. Lenaerts és K. Schiemann (előadó) bírák,

\* Az eljárás nyelve: német.

főtanácsnok: L. A. Geelhoed,  
hivatalvezető: K. Sztranc-Sławiczek tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2006. január 12-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- H. Güzeli képviselőjében R. Hofmann Rechtsanwalt,
- a német kormány képviselőjében M. Lumma és C. Schulze-Bahr, meghatalmazotti minőségben,
- a szlovák kormány képviselőjében R. Procházka, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Közösségek Bizottsága képviselőjében V. Kreuzsitz és G. Rozet, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2006. március 23-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

### **Ítéletet**

<sup>1</sup> Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a társulás fejlesztéséről szóló, 1980. szeptember 19-i 1/80 EGK–Törökország társulási tanácsi határozat (a továbbiakban:

az 1/80 határozat) 10. cikke (1) bekezdésének értelmezésére irányul. A Társulási Tanácsot az Európai Gazdasági Közösség és Törökország közötti társulás létrehozásáról szóló, egyrészt a Török Köztársaság, másrészt az Európai Gazdasági Közösség tagállamai és a Közösség által 1963. szeptember 12-én Ankarában aláírt, a Közösség nevében az 1963. december 23-i 64/732/EGK tanácsi határozattal (HL 1964. 217., 3685. o.; magyar nyelvű különkiadás 11. fejezet, 11. kötet, 10. o.) megkötött, jóváhagyott és megerősített megállapodás létesítette.

- 2 A kérdés H. Güzeli török állampolgár és az Oberbürgermeister der Stadt Aachen (a továbbiakban: az Oberbürgermeister) közötti jogvitában merült fel, amelynek tárgya az Oberbürgermeister által hozott, H. Güzeli tartózkodási engedélyének meghosszabbítását megtagadó határozat.

## **Jogi háttér**

### *A közösségi szabályozás*

- 3 Az 1/80 határozat 6. cikkének (1) és (2) bekezdése értelmében:

„(1) A családtagok szabad munkavállalásra való jogosultságáról szóló 7. cikk sérelme nélkül valamely tagállam rendes munkaerőpiacához tartozó török munkavállaló ebben a tagállamban

- egy év rendes foglalkoztatás után jogosult arra, hogy munkavállalási engedélyét ugyanannál a munkáltatónál megújítsa, amennyiben munkahellyel rendelkezik;

- három év rendes foglalkoztatás után – és a Közösség tagállamai munkavállalóinak biztosítandó elsőbbségre is figyelemmel – jogosult arra, hogy ugyanazon foglalkozás vonatkozásában a választása szerinti munkáltatónál pályázzon rendes feltételek mellett e tagállam munkaügyi hatóságánál bejelentett állásajánlatra;
  
- négy év rendes foglalkoztatás után jogosult a választása szerinti bármely munkaviszonyban történő munkavállalásra.

(2) Az éves és a szülési szabadság, munkahelyi baleset vagy rövid betegség miatti távollét beleszámít a rendes foglalkoztatás idejébe. Az önhibán kívüli munkanélküliség időtartama, amelyet az illetékes hatóságok szabályosan megállapítottak, valamint a hosszabb betegség miatti távollét ugyan nem számít bele a rendes foglalkoztatás idejébe, de nem érinti a korábbi foglalkoztatási időtartam alatt megszerzett jogokat.”

4 Az 1/80 határozat 10. cikkének (1) bekezdése értelmében:

„A Közösség tagállamai a rendes munkaerőpiacukhoz tartozó török munkavállalóknak a közösségi munkavállalókhöz képest a díjazás és egyéb munkafeltételek terén minden – állampolgárság alapján történő – megkülönböztetéstől mentes rendszert biztosítanak.”

#### *A nemzeti szabályozás*

5 A német társadalombiztosítási törvény (Sozialgesetzbuch) 2004. december 31-ig hatályos harmadik kötete 284. cikkének (5) bekezdése értelmében a munkavállalási

engedélyt kizárólag akkor lehet kiállítani, ha a külföldi a külföldiekre vonatkozó törvény (Ausländergesetz) 5. cikkében előírtaknak megfelelően tartózkodási engedéllyel rendelkezik.

- 6 A bevándorlási törvény (Zuwanderungsgesetz) 2005. január 1-jei hatálybalépését követően a munkavállalási engedély immár nem szükséges. Annak eldöntéséhez, hogy a külföldi munkavállalónak van-e joga munkát vállalni, ettől az időponttól kezdve kizárólag a tartózkodási engedély szükséges.

### **Az alapügy és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések**

- 7 Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekből következik, hogy H. Güzeli török állampolgár 1991. szeptember 13-án lépett német területre.
- 8 1997. március 7-én feleségül vett egy német állampolgárt, 1997. július 29-én pedig egy évre szóló tartózkodási engedélyt kapott az Oberbürgermeister-től. Az Aix-la-Chapelle-i munkaügyi hivatal 1997. július 31-én határozatlan időre szóló, bármely szakmai tevékenység végzésére feljogosító munkavállalási engedélyt állított ki részére.
- 9 1998. június 19-én H. Güzeli tartózkodási engedélyének meghosszabbítását kérte. Feleségétől 1998. július 8-án költözött külön, majd 2002-ben elvált.

- 10 1999. január 6-án az Oberbürgermeister először 1999. december 6-ig, majd következő alkalommal 2001. október 9-ig meghosszabbította H. Güzeli tartózkodási engedélyét, jelezve, hogy H. Güzelit megilletik az 1/80 határozat 6. cikke (1) bekezdésének első francia bekezdésében foglalt jogok. A tartózkodási engedélyen az alábbi megjegyzés szerepelt: „Önálló vállalkozóként vagy azonos munkaviszonyban történő munkavégzésre nem jogosít fel. Az egyetlen engedélyezett keresőtevékenység az Aix-la-Chapelle-i Marmara kávézóban történő felszolgálói munkakör.”
- 11 2001. szeptember 25-én H. Güzeli kérelmezte tartózkodási engedélyének meghosszabbítását.
- 12 1997. október 1-jétől december 31-ig, 1998. február 1-jétől 1999. március 31-ig, majd 1999. június 1-jétől 2000. március 31-ig H. Güzeli az Aix-la-Chapelle-i Marmara kávézót (a továbbiakban: a Marmara kávézó) üzemeltető különböző vállalkozások alkalmazásában dolgozott. E kávézóban H. Güzelit felszolgálóként foglalkoztatták.
- 13 2000. április 10-től december 14-ig, valamint 2001. március 1-jétől november 30-ig H. Güzeli több alkalommal is idegymunkákat végzett Aix-la-Chapelle-ben az Aachener Printen und Schokoladenfabrik Henry Lambertz GmbH & Co KG vállalat (a továbbiakban: a Lambertz vállalat) részére. Ezen foglalkoztatási időszakok között az Aix-la-Chapelle-i foglalkoztatási hivataltól kapott ellátásokat. Szociális segélyben soha nem részesült.
- 14 2002. április 2-át követően, különösen 2002. november 23-a és 2003. december 5-e között, valamint 2004. június 2-től a 2004-es idegny végéig a Lambertz vállalat alkalmazásában állt.

- 15 Az Amtsgericht Aachen 2002. június 27-i határozata alapján H. Güzelit az Ausländergestz megsértése miatt két alkalommal bírság megfizetésére kötelezték, mivel a Lambertznál betöltött állása ellentétes volt a tartózkodási engedélye kiállításakor előírt feltételekkel.
- 16 2003. január 2-án H. Güzeli tartózkodási engedélyének meghosszabbítására irányuló kérelmét az Oberbürgermeister elutasította, melyet követően elrendelték Törökországba történő kiutasítását. A H. Güzeli által e határozat ellen benyújtott panaszt a Bezirksregierung Köln (kölni helyi közigazgatási hivatal) 2004. július 20-i határozatával elutasította. 2004. augusztus 9-én H. Güzeli keresetet nyújtott be a Verwaltungsgericht Aachenhez.
- 17 Ebben a helyzetben a Verwaltungsgericht Aachen az eljárás felfüggesztéséről határozott, és a következő kérdéseket terjesztette előzetes döntéshozatalra a Bíróság elé:

„1) A hátrányos megkülönböztetésnek az 1/80 határozat 10. cikke (1) bekezdésében foglalt tilalmával ellentétes-e az, hogy valamely tagállam a felpereshez hasonló helyzetben levő török munkavállalótól, aki eredeti tartózkodási engedélyének lejártakor e tagállam rendes munkaerőpiacához tartozott, és határozatlan idejű munkavállalási engedéllyel rendelkezett, megtagadja munkavállalásának időtartamára a területén való további tartózkodáshoz való jogot?

Ezzel kapcsolatban van-e jelentősége annak, hogy a migráns török munkavállalónak kiállított munkavállalási engedélyt

– a nemzeti jog szerint határozatlan időre állították ki,

- a nemzeti jog szerint azzal a feltétellel állították ki, hogy az eredeti tartózkodási engedély továbbra is érvényes, azonban nem szűnik meg automatikusan a tartózkodási engedély lejártakor, hanem továbbra is érvényes marad mindaddig, amíg a külföldi állampolgárnak e tagállam területén még az ideiglenes tartózkodáshoz való joga is megszűnik?
  
- 2) Tekintettel az 1/80 határozat 10. cikkének (1) bekezdésére, jogában áll-e a tagállamnak egy török munkavállaló tartózkodáshoz való jogát megtagadni, ha ez utóbbi a részére kiállított utolsó tartózkodási engedély lejártakor idénymunkásként dolgozik, azaz két szerződés között munka nélkül van?
  
- 3) A munkavállalási engedélyekre vonatkozó német jogszabályoknak az eredetileg kiállított tartózkodási engedély lejártát követő módosítása hatással van-e a további tartózkodáshoz való jog megtagadásának az 1/80 határozat 10. cikkének (1) bekezdéséből eredő tilalmára?”

### **Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről**

- <sup>18</sup> Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból következik, hogy a nemzeti bíróság eleve elveti azt a lehetőséget, hogy a H. Güzelihez hasonló helyzetben levő török állampolgár élhetne az 1/80 határozat 6. cikkének (1) bekezdése alapján őt megillető jogokkal. Ezen előfeltevés alapján kíván tájékozódni az ugyanezen határozat 10. cikke (1) bekezdésének esetleges alkalmazásáról.



- 19 Ahhoz, hogy a kérdést előterjesztő bíróságnak hasznos választ lehessen adni, elsőként ellenőrizni kell, hogy helyes-e az az álláspont, amely szerint H. Güzeli tartózkodási engedélyének meghosszabbításához való jogát nem lehet az 1/80 határozat 6. cikkének (1) bekezdésére alapítani.

*Az 1/80 határozat 6. cikkének (1) bekezdéséről*

- 20 Az 1/80 határozat 6. cikkének (1) bekezdése felsorolja a valamely tagállam rendes munkaerőpiacához tartozó török munkavállalók munkavállalási engedélyének kiállítására és meghosszabbítására vonatkozó fő feltételeket.
- 21 E rendelkezés első francia bekezdése értelmében egy év rendes foglalkoztatás szükséges ahhoz, hogy a török munkavállaló jogosult legyen munkavállalási engedélyének ugyanannál a munkáltatónál történő megújítására.
- 22 Ugyanezen rendelkezés második francia bekezdése lényegében engedélyezi a török munkavállalónak, hogy három év rendes foglalkoztatás után ugyanazon foglalkozás vonatkozásában a választása szerinti munkáltatónál más állásajánlatra is pályázzon.
- 23 Ugyanezen rendelkezés harmadik francia bekezdése értelmében a török munkavállaló négy év rendes foglalkoztatás után jogosult a választása szerinti bármely munkaviszonyban történő munkavállalásra.

- 24 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata értelmében az 1/80 határozat 6. cikkének (1) bekezdése a tagállamokban közvetlen hatállyal rendelkezik, ezért a feltételeknek megfelelő török állampolgárok közvetlenül hivatkozhatnak az e rendelkezés három francia bekezdésében szereplő, részükre – a fogadó tagállamban végzett tevékenység időtartama alapján – fokozatosan biztosított jogokra (lásd a C-192/89. sz. Sevince-ügyben 1990. szeptember 20-án hozott ítélet [EBHT 1990., I-3461. o.] 26. pontját és a C-188/00. sz. Kurz-ügyben 2002. november 19-én hozott ítélet [EBHT 2002., I-10691. o.] 26. pontját).
- 25 Az említett bekezdésben a török munkavállalónak biztosított, munkavállalással kapcsolatos jogok szükségszerűen magukban foglalják az érintett ezzel összefüggő tartózkodási jogát, mivel ha nem így lenne, a munkaerőpiacon való részvétel és a tényleges munkavállalás joga teljesen elenyészne (a fent hivatkozott Kurz-ítélet 27. pontja).
- 26 Az 1/80 határozat 6. cikke (1) bekezdése megfogalmazásából is következik, hogy e rendelkezés feltételezi, hogy az érintett valamely tagállam területén tartózkodó, a fogadó tagállam rendes munkaerőpiacához tartozó és meghatározott ideig rendes munkakörben foglalkoztatott török munkavállaló (a fent hivatkozott Kurz-ügyben hozott ítélet 28. pontja).
- 27 Mindezek alapján tehát azt kell megállapítani, hogy H. Güzeli tartózkodási engedélyének 2001. október 9-i lejártakor – amely időponttól számítva kérte engedélyének meghosszabbítását (a továbbiakban: a megadott időpont) – teljesítette-e az említett 6. cikk (1) bekezdésében biztosított jogokhoz szükséges feltételeket.
- 28 A Bírósághoz benyújtott iratokból következik, hogy a megadott időpontban H. Güzeli a Lambertz vállalat alkalmazottja volt. E szakmai tevékenység 2000. április 10-én, azaz azt követően kezdődött, hogy H. Güzeli felmondta első munkáltatójánál a Marmara kávézóban betöltött állását, amelyet megszakításokkal 1997. október 1-je és 2000. március 31-e között töltött be.

- 29 Emlékeztetni kell tehát arra, hogy H. Güzeli tartózkodási engedélye – amelyet a német hatóságok 1999. december 6-ig, majd 2001. október 9-ig hosszabbítottak meg – kimondta, hogy H. Güzelit megilletik az 1/80 határozat 6. cikkének (1) bekezdésében foglalt jogok. E célból tartózkodási engedélyében az alábbi megjegyzés szerepelt: „Önálló vállalkozóként vagy azonos munkaviszonyban történő munkavégzésre nem jogosít fel. Az egyetlen engedélyezett keresőtevékenység az Aix-la-Chapelle-i Marmara kávézóban történő felszolgálói munkakör.”
- 30 H. Güzeli tartózkodási engedélyében az általa végezhető szakmai tevékenységeknek a Marmara kávézóban végzettre való korlátozásával a német hatóságok meghatározták a H. Güzelit e ponton az 1/80 határozat 6. cikkének (1) bekezdése alapján megillető jogokat. Mielőtt H. Güzeli pályázhatott volna egy általa megválasztott munkáltató által ugyanezen szakmán belül meghirdetett másik állásajánlatra, az említett rendelkezés második francia bekezdése értelmében köteles lett volna három éven keresztül első munkáltatója, a Marmara kávézó szolgálatában maradni, amit viszont nem tett meg.
- 31 Ugyanakkor meg kell állapítani azt is, hogy a Lambertz vállalatnál eltöltött egyéves munkaviszony után az 1/80 határozat 6. cikke (1) bekezdésének első francia bekezdése alapján H. Güzelit megillette-e a munkavállalási engedélyének megújításához való jog. Ahhoz, hogy e rendelkezés számára biztosítsa e jogot, H. Güzelinek a megadott időpontban a fogadó tagállam rendes munkaerőpiacához kellett volna tartoznia.
- 32 Az állandó ítélkezési gyakorlatból következik, hogy a „rendes munkaerőpiac”-nak az 1/80 határozat 6. cikkének (1) bekezdésében említett fogalmát úgy kell tekinteni, hogy az minden olyan munkavállalóra kiterjed, aki az ország területére való belépést és a foglalkoztatást illetően megfelel a fogadó tagállam törvényi és rendeleti előírásainak, és akinek jogában áll ezen államban szakmai tevékenységet folytatni (a fent hivatkozott Kurz-ítélet 39. pontja).

- 33 Az 1/80 határozat 6. cikke (1) bekezdésének három francia bekezdésében felsorolt jogok kedvezménye tehát csak attól függ, hogy a török munkavállaló tiszteletben tartotta-e a fogadó tagállamban az ország területére történő belépésre és a munkaviszonyban történő foglalkoztatásra vonatkozóan előírt jogszabályokat (a C-340/97. sz. Nazli-ügyben 2000. február 10-én hozott ítélet [EBHT 2000., I-957. o.] 32. pontja).
- 34 E feltétellel kapcsolatban hangsúlyozni kell, hogy az 1/80 határozat 6. cikke (1) bekezdésének első francia bekezdését nem lehet úgy értelmezni, hogy valamely török munkavállaló hivatkozhatna e rendelkezésben számára biztosított jogra, amennyiben egy második munkáltatónál foglalkoztatják, anélkül hogy teljesítette volna az ugyanezen rendelkezés második francia bekezdésében foglalt követelményeket.
- 35 Ugyanakkor az előzetes döntéshozatalra utaló határozat indokolásából, valamint az első kérdésből az következik, hogy a nemzeti bíróság úgy tekinti, hogy a megadott időpontban H. Güzeli a fogadó tagállam „rendes [...] munkaerőpiacához tartozott”.
- 36 Mivel az EK 234. cikk alapján a Bíróság nem rendelkezik hatáskörrel arra, hogy az előzetes döntéshozatal keretében a belső jog szabályait értelmezze (a C-341/94. sz. Allain-ügyben 1996. szeptember 26-án hozott ítélet [EBHT 1996., I-4631. o.] 11. pontja), a nemzeti bíróság feladata megtenni az annak eldöntéséhez szükséges megállapításokat, hogy H. Güzeli a megadott időpontban tiszteletben tartotta-e a német hatóságok által a munkaviszonyban történő foglalkoztatására vonatkozóan előírt feltételeket, különösen azon feltétel német jogban való jelentőségének fényében, amely H. Güzeli tartózkodási engedélyében a Marmara kávézóban történő foglalkoztatására vonatkozik. A nemzeti bíróságnak meg kell vizsgálnia, hogy e feltétel elsődleges-e a H. Güzeli számára 1997. július 31-én kiállított munkavállalási engedélyhez képest, amely valamennyi szakmai tevékenység végzésére érvényes volt.
- 37 Amennyiben e vizsgálat során a kérdést előterjesztő bíróság arra a megállapításra jut, hogy a megadott időpontban H. Güzeli nem tartozott a rendes német munkaerő-

piachoz, joggal juthat arra a következtetésre, hogy H. Güzeli nem volt jogosult tartózkodási engedélyének az 1/80 határozat 6. cikkének (1) bekezdése alapján történő meghosszabbítására.

- 38 Amennyiben viszont az említett bíróság arra a következtetésre jut, hogy H. Güzeli a megadott időpontban az említett munkaerőpiachoz tartozott, akkor – tekintettel a Lambertz vállalatnál történt foglalkoztatási időszakokra – joggal hivatkozhat az 1/80 határozat 6. cikke (1) bekezdésének első francia bekezdésére. A tagállami bíróság feladata annak vizsgálata, hogy e foglalkoztatás az említett 6. cikk (1) bekezdése értelmében vett „rendes foglalkoztatásnak” minősül-e. E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a „rendes foglalkoztatás” fogalma közösségi jogi fogalom, amely valamely tagállam munkaerőpiacán való állandó/biztos és nem átmeneti helyzetet feltételez (lásd a fent hivatkozott Sevince-ítélet 30. pontját és a C-98/96. sz. Ertanir-ügyben 1997. szeptember 30-án hozott ítélet [EBHT 1997., I-5179. o.] 59. pontját).
- 39 A Bírósághoz benyújtott iratokból következik, hogy H. Güzelit a Lambertz vállalat ideénymunkásként foglalkoztatta, és szakmai tevékenységét megszakításokkal végezte (különösen 2000. december 14-e és 2001. március 1-je között). Meg kell tehát vizsgálni, hogy e körülmény hátrányosan befolyásolja-e H. Güzeli rendes foglalkoztatási időszakainak kiszámítását.
- 40 Az 1/80 határozat 6. cikke (1) bekezdésének három francia bekezdésében említett rendes foglalkoztatási időszakok kiszámításához ugyanezen cikk (2) bekezdése a tevékenységét időszakosan szüneteltető török munkavállaló számára a munkavégzése szünetelési időszakának jellege és hossza alapján kedvezményt biztosító szabályok alkalmazását írja elő.
- 41 Az 1/80 határozat 6. cikke (2) bekezdésének második mondatából következik, hogy a munkavégzés önhibán kívüli munkanélküliség vagy hosszabb betegség miatt való

szünetelésének időtartama (vagyis amikor a munkavállaló munkavégzésének szünetelése neki nem róható fel) nem számít bele a rendes foglalkoztatás idejébe, de nem érinti a korábbi foglalkoztatási időtartam alatt megszerzett jogokat.

42 Ez utóbbi rendelkezés egyetlen célja annak elkerülése, hogy valamely török munkavállalónak, aki hosszabb betegség vagy önhibáján kívüli munkanélkülisége miatt kénytelen volt szüneteltetni szakmai tevékenységét, ne kelljen újrakezdenie – ellentétben az adott tagállamban munkát még nem vállalt török állampolgárral – az 1/80 határozat 6. cikke (1) bekezdésének az elsőtől a harmadikig terjedő francia bekezdésében előírt rendes foglalkoztatási időt (lásd e tekintetben a C-171/95. sz. Tetik-ügyben 1997. január 23-án hozott ítélet [EBHT 1997., I-329. o.] 39. pontját és a C-230/03. sz. Sedef-ügyben 2006. január 10-én hozott ítélet [EBHT 2006., I-157. o.] 52. pontját).

43 Az előzetes döntéshozatalra utaló végzés indokolásából következik, hogy a bíróság érvelése lényegében azon a feltevésen alapul, hogy kizárólag a korábbi foglalkoztatási időszakok felelnek meg az 1/80 határozat 6. cikke (1) bekezdésének három francia bekezdésében foglalt feltételnek, nevezetesen hogy az említett időszakban a szakmai tevékenység – ugyanezen határozat 6. cikke (2) bekezdésének második mondatának megfelelően – nem szakadt meg. A tagállami bíróság álláspontjának alapjául szolgáló elképzelés szerint H. Güzelinek legalább egy éven (vagyis az 1/80 határozat 6. cikke (1) bekezdésének első francia bekezdésében előírt időtartamon) keresztül foglalkoztatottként kellett volna dolgoznia ahhoz, hogy megillessen az ugyanezen határozat 6. cikke (2) bekezdésének második mondata értelmében vett „szerzett jog”, amelyet egy ideiglenes megszakítás nem érint hátrányosan.

44 Ez az értelmezés megfelel az 1/80 határozat 6. cikke (2) bekezdése második mondata céljának, amely a török munkavállaló által korábban teljesített foglalkoztatási időszakok alapján már megszerzett jogok fenntartását és folytonosságát kívánja biztosítani. Az ott használt „jogok” kifejezés azt is magában foglalja, hogy nemcsak egy akármilyen, akár minimális tartamú időszakra van szó, hanem olyan korábbi foglalkoztatási időszakokról, amelyek kellő időtartamúak ahhoz, hogy munkavállalási jogot keletkeztessenek, amely jog az említett rendelkezés gondolatmenete alapján még akkor is fennáll, ha a török munkavállaló önhibáján kívüli okokból ideiglenesen megszakad a szakmai tevékenység.

45 Jelen esetben tehát a Lambertz vállalatnál végzett munkaviszonyának megszakadásakor H. Güzeli még nem szerezte meg ezt a „jogot”, mivel csak nyolc hónapon keresztül dolgozott (2000. április 10-től december 14-ig), amely nem elegendő ahhoz, hogy az 1/80 határozat 6. cikkének (1) bekezdése alapján valamilyen joga keletkezzen.

46 Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdéseket tehát e megfontolások fényében kell megvizsgálni.

*Az 1/80 határozat 10. cikkéről*

47 A kérdést előterjesztő bíróság három kérdést tett fel az 1/80 határozat 10. cikke (1) bekezdésének értelmezésére vonatkozóan.

48 Az 1/80 határozat 10. cikke (1) bekezdésének megfogalmazásából közvetlenül következik, hogy az e rendelkezésben foglalt jogokra való jogosultság előfeltétele – mint az az említett határozat 6. cikkének (1) bekezdéséből is következik – az, hogy a török munkavállaló az érintett tagállam rendes munkaerőpiacához tartozzon.

49 Ebben az összefüggésben annak jelentőségével kapcsolatban, hogy a török munkavállaló váltott-e munkáltatót az 1/80 határozat 6. cikke (1) bekezdésének második francia bekezdésében előírt hároméves időszak letelte előtt, emlékeztetni kell arra, hogy – mint az a jelen ítélet 36. pontjában is megállapításra került – a nemzeti bíróság feladata értelmezni a belső jogszabályokat és megtenni az e tekintetben szükséges megállapításokat.

- 50 Amennyiben a nemzeti bíróság – miután megvizsgálta a német jogszabályokat – arra a következtetésre jut, hogy a megadott időpontban H. Güzeli nem felelt meg a rendes munkaerőpiachoz való tartozásra vonatkozó feltételnek, akkor tartózkodási engedélye meghosszabbítása érdekében nem hivatkozhat az 1/80 határozat 10. cikkének (1) bekezdésére.
- 51 Amennyiben viszont arra a megállapításra jut, hogy a megadott időpontban H. Güzeli ténylegesen a rendes munkaerőpiachoz tartozott, felmerül a kérdés, hogy hivatkozhatott-e az 1/80 határozat 10. cikkének (1) bekezdésére.
- 52 E tekintetben H. Güzeli a Bírósághoz benyújtott észrevételeiben az Európai Közösség és a Marokkói Királyság között 1976. április 27-én Rabatban aláírt és Közösség nevében az 1978. szeptember 26-i 2211/78/EGK tanácsi rendelettel (HL L 264., 1. o.) megkötött együttműködési megállapodásban szereplő hasonló rendelkezésnek a Bíróság által a C-416/96. sz., Eddline El-Yassini ügyben 1999. március 2-án hozott ítélet (EBHT 1999., I-1209. o.) 62–64. pontjában adott értelmezésére hivatkozik, amelynek értelmében főszabály szerint valamely tagállam, amely engedélyezi egy marokkói állampolgárnak a területére való belépést és ott szakmai tevékenység folytatását, megtagadhatja ezen állampolgár tartózkodási engedélyének meghosszabbítását, amennyiben a tartózkodási engedély megadásának eredeti indoka az említett személynek kiállított tartózkodási engedély érvényességi idejének leteltekor már nem áll fenn, azonban más a helyzet, ha a fogadó tagállam a migráns marokkói munkavállalónak munkavállalásával kapcsolatban az ugyanezen állam által a tartózkodással kapcsolatban biztosított jogoknál sokkal szélesebb körű konkrét jogokat biztosított.
- 53 A kérdést előterjesztő bíróság feladata tehát megállapítani, hogy – különös tekintettel a H. Güzeli által a tartózkodási engedélyében foglalt feltételek megsértésével elkövetett jogsértésre – ez a helyzet áll-e fenn az alapügyben.



54 A fenti megfontolásokra tekintettel a kérdést előterjesztő bíróságnak azt a választ kell adni, hogy az 1/80 határozat 6. cikke (1) bekezdésének első francia bekezdését úgy kell értelmezni, hogy egy török munkavállaló csak akkor hivatkozhat az e rendelkezésben számára biztosított jogokra, ha egy második munkáltatónál történő foglalkoztatása az ország területére való belépést és a foglalkoztatást illetően megfelel a fogadó tagállam törvényi és rendeleti előírásainak. A nemzeti bíróság feladata megtenni az annak eldöntéséhez szükséges megállapításokat, hogy egy török munkavállaló esetén, aki az ugyanezen határozat 6. cikke (1) bekezdésének második francia bekezdésében előírt hároméves időszak letelte előtt munkáltatót váltott, ez a helyzet áll-e fenn.

55 Az 1/80 határozat 6. cikke (2) bekezdésének második mondatát úgy kell értelmezni, hogy annak célja biztosítani, hogy a rendes foglalkoztatás önhibán kívüli munkanélküliség vagy hosszabb betegség miatt történő szünetelésének időtartama ne érintse a török munkavállaló által az ezen cikk (1) bekezdésének mindhárom francia bekezdésében külön-külön meghatározott tartamú korábbi foglalkoztatásának időtartamára tekintettel megszerzett jogait.

## **A költségekről**

56 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a

költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján, a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

**A társulás fejlesztéséről szóló, 1980. szeptember 19-i 1/80 EGK–Törökország társulási tanácsi határozat 6. cikke (1) bekezdésének első francia bekezdését úgy kell értelmezni, hogy egy török munkavállaló csak akkor hivatkozhat az e rendelkezésben számára biztosított jogokra, ha egy második munkáltatónál történő foglalkoztatása az ország területére való belépést és a foglalkoztatást illetően megfelel a fogadó tagállam törvényi és rendeleti előírásainak. A nemzeti bíróság feladata megtenni az annak eldöntéséhez szükséges megállapításokat, hogy egy török munkavállaló esetén, aki az ugyanezen határozat 6. cikke (1) bekezdésének második francia bekezdésében előírt hároméves időszak letelte előtt munkáltatót váltott, ez a helyzet áll-e fenn.**

**Az 1/80 határozat 6. cikke (2) bekezdésének második mondatát úgy kell értelmezni, hogy annak célja biztosítani, hogy a rendes foglalkoztatás önhibán kívüli munkanélküliség vagy hosszabb betegség miatt történő szünetelésének időtartama ne érintse a török munkavállaló által az ezen cikk (1) bekezdésének mindhárom francia bekezdésében külön-külön meghatározott tartamú, korábbi foglalkoztatásának időtartamára tekintettel megszerzett jogait.**

Aláírások